

7.6 Hra v kostky

Zcela netradiční obálku vytvořil v roce 1928 Jindřich Štyrský pro básnickou sbírku Vítězslava Nezvala, *Hra v kostky*. Nemůžeme ji označit za fotomontážní, ale za originální a svébytnou jdoucí vlastní cestou, mezi tendencemi typofota a surrealismem. Na první pohled symbolický otisk básnickovy levé ruky vyvolává v souvislosti s textem hloubavé myšlenky a asociace směřující do nitra chaotických rýh odkrývajících skryté osudy, které nám může z ruky vyčíst tajemná kartářka. Nepředvídatelné, které se může náhle stát předvídatelným. Básně stávají se také příběhy, obrazem duše a prožíváním každodenních zážitků. Hrajeme jakousi hru s naším osudem, sami se sebou, a je už jen na každém, jestli chce dané mezníky předčasně vědět, či se nechá unášet a překvapit nečekanou událostí. Chceme vlastně věřit nějakým kartářkám? Možná by nám tato tajemství dokázala odpovědět právě tato ruka, porovnat básníkův běh času s křížovatkami hlubokých a mocných čar, našich tichých celoživotních průvodců. Žádná fotografie nezachytí tolik, co tento věčný otisk, nesoucí se na titulu Nezvalovy knihy. Není osobitějšího vyjádření básnických textů a autora samotného, než je tato mistrovsky vytvořená obálka od Štyrského, za níž se skrývá mnoho nepopsatelného. Ruka stává se obrazem všech básní této sbírky. Každá jiná obálka, byť surrealistická, bude se nám zdát povrchní.

**Pan farář má
černý baret
Jde navštívit vykladačku z karet
Na jejím plotě
zmrzlá zástěra
na stole kalamář
násadka od péra
rakev
a bílé kotě**

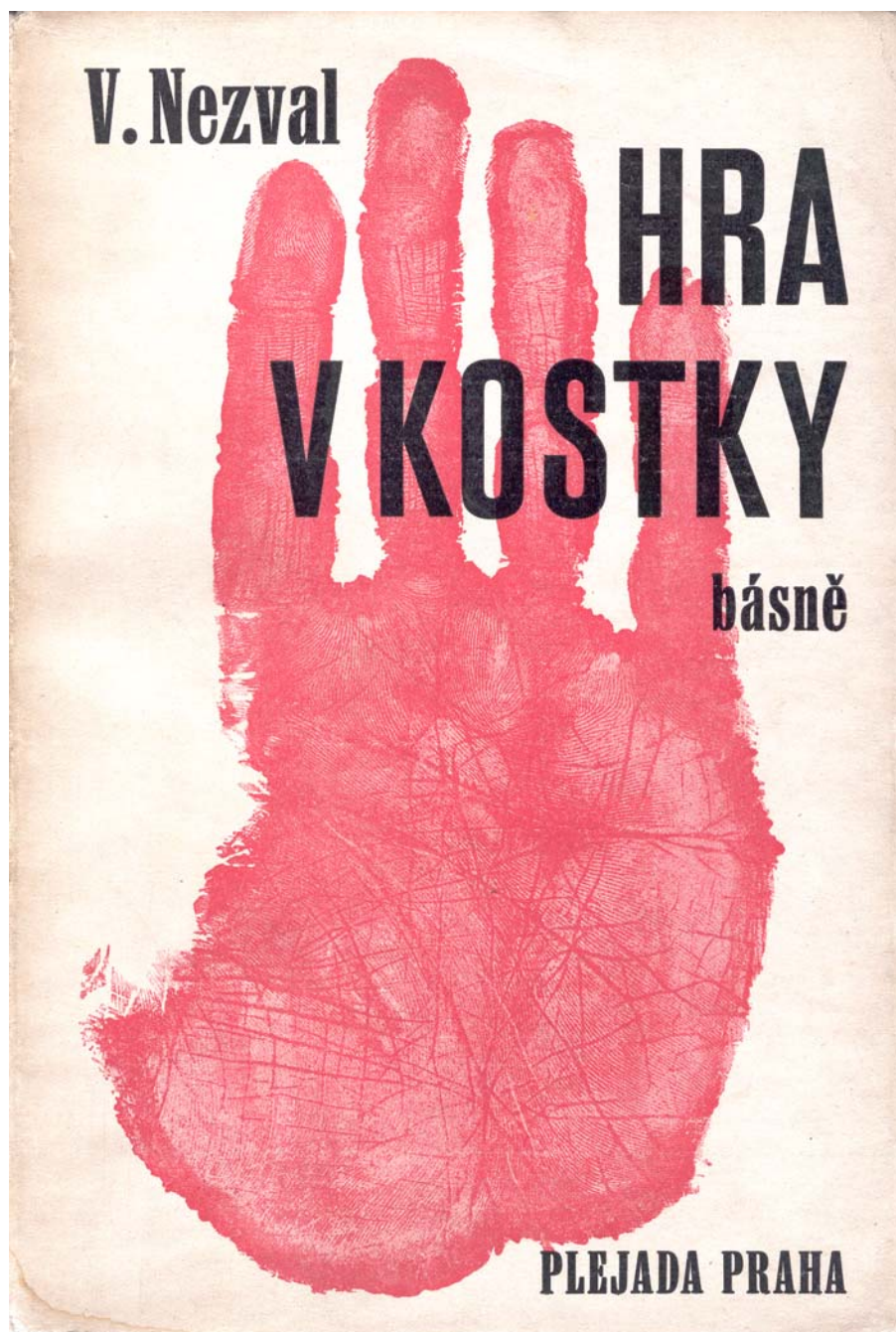
Zemřela včera na souchoť

(z kapitoly: Deštivé obrazy: Jedenáctý, str. 27)

Sbírka obsahuje básně z let 1927-28 složených převážně z útržků a prožitků odehrávajících se v temných městských zákoutích, v deštivých hodinách a obsahují zátiší nejrůznějších příběhů, které nastiňují realnost konce ohraničeným časem.

„Tyto básně, zaznamenané v kratinkých mezerách času mezi kávou, sklenicí vína a vázáním kravaty ve kterékoliv kavárně, na terasách, pod krajkou oblohy a šátečku vyjadřují blažený stav člověka, jenž došel poznání, s lenivou a lhostejnou vášní nastavuje zrcadla prchajícímu životu.“

(Hra v kostky, doslov, str. 138-39)

Vítězslav Nezval, Hra v kostky, Plejada Praha 1928,
obálka: Jindřich Štyrský
vazba: Vít Obrtel

